

INSTRUMENTEN INNOVATIEGERICHT INKOPEN

INSTRUMENT	FASE	WANNEER GEBRUIKEN?	KOSTEN OPDRACHTGEVER OPDRACHTNEMER	VORM/CRITERIA	DOORLOOP- TIJD	INSPANNING OPDRACHTGEVER	ONDERNEMER	PRAKTIJKVOORBEELDEN
Hackaton / Mackaton	Pre-commercieel Geen/bepaalde afname mogelijk Voor de inkoop is in beginsel een aanbesteding nodig	<ul style="list-style-type: none"> • adresseren maatschappelijke uitdaging • teambuilding/ leren als belangrijk neveneffect • genereren van aandacht/publiciteit • verkennen/ontdekken welke oplossingsrichtingen in de markt denkbaar zijn voor bijv. datasets 	Vnl. procesgeld Prijzengeld voor de winnaar	<ul style="list-style-type: none"> • in een pressure cooker (meestal in 12-48 uur) werken innovatieve marktpartijen aan een oplossingsrichting voor een gesteld probleem • workshop in kleine groepen • heldere case is essentieel • meestal wordt een prijs beschikbaar gesteld aan de winnaar • in korte tijd wordt een set van ideeën beschikbaar en prototypes uitgedacht 	Kort	Beperkt voorbereiding vooral in ophalen interne cases, logistiek (zaal, faciliteiten), publiciteit	<ul style="list-style-type: none"> • podium • toegang tot netwerk overheden • evt. prijzengeld 	<p>Hackaton pro-rail: mogelijkheden blockchain op het spoor: https://www.prorail.nl/overheden/nieuws/55-hackers-staan-klaar-de-hackathon-kan-beginnen</p> <p>Dutch Blockchain Hackaton: digitale overheid https://blockchaingers.org/p/2018-edition</p> <p>Mackaton, plastic rivers</p>
Challenge	Pre-commercieel Geen/bepaalde afname mogelijk Voor de inkoop is in beginsel een aanbesteding nodig	<ul style="list-style-type: none"> • genereren van aandacht/publiciteit • adresseren maatschappelijke uitdaging • verschillende vormen en varianten; gebruik term challenge om brede aandacht/publiciteit te genereren 	Beperkt, veelal vanaf 15K	<ul style="list-style-type: none"> • verschillende varianten denkbaar/een challenge is vooral een container begrip voor uitdaging van overheid waar oplossingen voor worden gezocht uit de markt 	Enkele maanden	Beperkt	<ul style="list-style-type: none"> • afhankelijk van voorwaarden 	<p>Zie voor voorbeelden https://www.starthubs.co/</p> <p>VWS: Verpleeghuizen van de toekomst https://www.rvo.nl/onderwerpen/innovatief-ondernemen/verpleeghuizen-van-de-toekomst</p>
Proeftuin/ Fieldlab	Pre-commercieel Geen/bepaalde afname mogelijk Voor de inkoop is in beginsel een aanbesteding nodig	<ul style="list-style-type: none"> • ruimte om oplossing te testen, technologische innovatie of marktinnovatie van nieuwe of vernieuwde producten of diensten • open innovatie omgeving • doel is om een bijdrage te leveren aan het versnellen van marktintroductie 	Afhankelijk van de maatregelen Beperkt tot hoog	<ul style="list-style-type: none"> • geen vastgestelde procedure • soms handig om dezelfde criteria als bij prijsvraag te hanteren • bij substantiële vergoedingen kan het houden van een aanbesteding aan te bevelen zijn i.v.m. staatsteun 	Lang	Afhankelijk van de begeleiding	<ul style="list-style-type: none"> • laten zien dat oplossing werkt (certificering) • toegang tot netwerk/potentiële klant overheid • soms een kleine vergoeding voor het uitvoeren 	<p>Mobility Lab: http://www.mobilitylab.nl/</p> <p>Prorail onbewaakte spoorwegovergangen zie pianoo.nl</p> <p>https://www.pianoo.nl/nl/themas/innovatiegericht-inkopen/praktijk-tools-innovatiegericht-inkopen</p>
Startup in Residence	Aanpak wordt toegepast met verschillende aanbestedings-procedures	<ul style="list-style-type: none"> • oplossing voor maatschappelijk probleem • interne organisatie leren innoveren • stimuleren innovatief ondernemerschap • genereren van aandacht/publiciteit • via trainingen kennisopbouw bij overheden en/of ondernemers 	Enkele tonnen Vervolginkopen	<ul style="list-style-type: none"> • verschillende vormen, variërend van model aanbesteding tot meer subsidieverlening • promotie sterk/veel aandacht • Openbare Europese procedure 	Ongeveer 1 jaar	Groot	<ul style="list-style-type: none"> • specifiek toegankelijk voor startups (afh. van de vorm) • samen met overheid werken aan innovatieve oplossing • via trainingen toegang tot netwerk overheden • de overheid spant zich in om de juiste voorwaarden te scheppen voor het slagen van het project (via matchmaking, of helpen bij het oplossen van niet-technische knelpunten) 	<p>https://startupinresidence.com/</p> <p>Gemeente Amsterdam Gemeente Den Haag Gemeente Utrecht Provincie Zuid-Holland Provincie Noord-Holland Provincie Groningen Ministerie van Defensie Ministerie van J&V</p>

INSTRUMENT	FASE	WANNEER GEBRUIKEN?	KOSTEN OPDRACHTGEVER OPDRACHTNEMER	VORM/CRITERIA	DOORLOOP- TIJD	INSPANNING OPDRACHTGEVER	ONDERNEMER	PRAKTIJKVOORBEELDEN
SBIR	Pre-commercieel Voor de inkoop is in beginsel een aanbesteding nodig	<ul style="list-style-type: none"> O&O-opdrachten voor een maatschappelijk vraagstuk of probleem waar nog geen (geschikte) oplossing voor beschikbaar is zoeken naar meerdere oplossingsrichtingen behoefte om deze oplossingen te laten ontwikkelen en te testen (prototypes) wordt gebruikt als geen geschikte bestaande oplossing aanwezig is het gaat hier om opdrachten uitsluitend voor onderzoek en ontwikkeling (R&D), d.w.z. haalbaarheidsonderzoeken en in fase 2 ontwikkelen van een prototype SBIR valt buiten de Aanbestedingswet, wel dient rekening te worden gehouden met het staatssteunkader (par 2.3) 	Start vanaf 300K	<ul style="list-style-type: none"> ondernemers gaan in onderlinge concurrentie aan de slag met de vraagstukken. er zijn verschillende rondes, waarin partijen afvallen. De eerste fase betreft de haalbaarheidsfase na de laatste fase zijn minimaal 2 prototypes ontwikkeld en getest geen sprake van reguliere inkoop omdat (bijv.) bestaande oplossingen niet beschikbaar en/of toereikend zijn 	Totale looptijd 1 tot 3 jaar, afhankelijk van het vraagstuk	Relatief groot	<ul style="list-style-type: none"> betaalde R&D opdracht van overheid toegang tot netwerk/potentiële klant overheid SBIR biedt mogelijkheid om samen te werken met andere bedrijven & onderzoeksinstellingen de overheid spant zich in om de juiste voorwaarden te scheppen voor het slagen van project (via matchmaking/ helpen bij oplossen van niet-technische knelpunten (regelgeving/certificering) 	https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/sbir innovatieve oplossingen voor 3D printtechnologie voor ruimte-infrastructuur Blockchain toepassingen in de provincie Groningen Food: Plantaardige eiwitten op het bord
Marktconsultatie	Pre-concurrentieel Geen/beperkte afname mogelijk Marktconsultatie wordt veelal uitgevoerd voorafgaand aan een aanbesteding	<ul style="list-style-type: none"> aanscherping vraagstuk door dialoog met de markt aankondiging van voorgenomen aanbesteding wederzijds vrijblijvend, dus niet verplichtend 	Beperkt	<ul style="list-style-type: none"> kan open of gesloten, schriftelijk of digitaal 	Kort	Beperkt, voorbereiding vooral in het formuleren van een heldere vraag voor de markt, logistiek (zaal, faciliteiten), publiciteit (aankondigen, persbericht)	<ul style="list-style-type: none"> aan tafel bij opdrachtgever zodat ruimte voor specifieke oplossingsrichtingen worden meegenomen in de uitvraag 	Vele http://innovatiekoffer.nl/
Prijsvraag	Aanbestedings-procedure Juridisch kader Aw	<ul style="list-style-type: none"> oplossing maatschappelijk probleem genereren van aandacht/publiciteit kans op leveren creatieve oplossing, inzichten vanuit de markt je bent op zoek naar een dienst als oplossing, d.w.z. een plan of een ontwerp 	Afhankelijk van het vraagstuk Gangbaar bedrag tussen 5.000K-50.000K	<ul style="list-style-type: none"> prijsvraag na de prijsvraag is het mogelijk om de voortvloeiende opdracht via onderhandelingsprocedure zonder aankondiging te gunnen. beoordeling voor een onafhankelijke jury inzender(s) met beste oplossing(en) wordt beloond met een prijs, maar kan ook op andere manieren beloond worden, bijv. via toegang netwerk, podiumplaats, media aandacht, demonstreren meer ruimte voor invulling dan bij een reguliere aanbesteding i.v.m. jury 	Enkele maanden, aanbestedingsprocedure, inkoop	Relatief beperkt	<ul style="list-style-type: none"> podium/prijs kans op leveren 	Gemeente Almere: upcycle city https://www.tenderned.nl/tenderned-tap/aankondigingen/99010 http://innovatiekoffer.nl
Concurrentie-gerichte dialoog	Aanbestedings-procedure Juridisch kader Aw	<ul style="list-style-type: none"> bij ontwerp en innovatieve oplossingen kan worden toegepast bij juridische, financiële of technisch complexe opdrachten vaak gebruikt bij ICT vraagstukken en vraagstukken met aanzienlijke aanpassingen/duurzaamheidsambities je bent op zoek naar een innovatieve oplossing zonder ontwikkeltraject, waarbij de innovatie moeilijk te specificeren is 	Beperkt	<ul style="list-style-type: none"> ondernemers kunnen n.a.v. de aankondiging een verzoek doen tot deelname. De aanbestedende dienst gaat in dialoog met ondernemers en scherpt aan er wordt gewerkt met een beoordelingscommissie. Beoordelingsprocedure en criteria worden vooraf vastgesteld waar nodig kun je tijdens de procedure de vraagstelling aanpassen borg dat in de dialoofase daadwerkelijk ruimte is om goede ideeën van ondernemers mee te nemen 	Wisselend, afhankelijk van complexiteit opdracht en aantal dialoofrondes	Relatief groot, met name in de voorbereiding, zorgen dat de juiste experts deelnemen aan de dialoofrondes, borgen dat bestek kan worden aangepast op basis van goede ideeën van ondernemers	<ul style="list-style-type: none"> aan tafel bij opdrachtgever om samen met hem oplossingsrichtingen voor zijn vraagstuk te verkennen 	Vele, enkele uitgewerkt op piano.nl https://www.piano.nl/nl/themas/innovatiegericht-inkopen/praktijk-tools-innovatiegericht-inkopen http://innovatiekoffer.nl/
Innovatiepartnerschap	Aanbestedings-procedure Ontwikkeling en inkoop Juridisch kader: Aw	<ul style="list-style-type: none"> ontwikkeling met daadwerkelijke inkoop van innovatief product/dienst dat nog niet op de markt beschikbaar is of een aanmerkelijke verbetering is van wat al bestond wanneer vertrouwen er is dat oplossing voor probleem ontwikkeld kan worden waardoor commitment tot afname gegeven kan worden onder bepaalde voorwaarden wanneer er nog geen (geschikte) oplossing voor (maatschappelijk) probleem beschikbaar is of ondernemer weet een unieke oplossing voor een probleem dat nog niet bekend en ontwikkeld is 	Afhankelijk van de maatregelen beperkt tot hoog voor de opdrachtgever	<ul style="list-style-type: none"> Innovatiepartnerschap; geïntegreerde ontwikkel- en commerciële fase; "SBIR met afname" 	Totale looptijd 1 tot 3 jaar, afhankelijk van het vraagstuk	Groot aangezien binnen de procedure een oplossing wordt ontwikkeld die nog niet op de markt beschikbaar is	Innovatief vermogen en kennis van ondernemer zichtbaar maken	Innovatiepartnerschap Amsterdam: Kademuren

Zie ook: <http://innovatiekoffer.nl>